process solutions

Nr.2020-15

2020. július 20.

SME INFO

DAC6 – AZ AGRESSZÍV ADÓSTRUKTÚRÁKRA VONATKOZÓ ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG

Az adókikerülés és adókijátszás elleni küzdelem az EU politikai prioritásai közé tartozik. Ennek hatékony eszköze a határon átnyúló ügyletekről történő információcsere az egyes adóhatóságok között. Az agresszív adóstruktúrák jelentéstételi kötelezettségét a 2018/822/EU vagy röviden a DAC6 irányelv szabályozza, ami a magyar jogrendbe is átemelésre került 2020. július 1-jei hatállyal. Az Európai Parlament 2020. június 24-én elfogadta az irányelv szerinti egyes határidők halasztásáról szóló javaslatot, opcionális lehetőséggel annak nemzeti jogba történő átemelésére. Ezzel összefüggésben a magyar parlament 2020. július 14-én, a Magyarország 2021. évi központi költségvetésének magalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény kihirdetésével, annak keretein belül, az eredetinél későbbi határidők előírása mellett határozott.

Az SME INFO általános tájékoztatójellegű összeállítás. Célja, hogy felhívjuk Ügyfeleink figyelmét az általunk fontosnak tartott, aktuális törvényi változásokra. Nem helyettesíti a jogszabályok alapos áttekintését és a konzultációt tanácsadóival.

© Process Solutions, 2020 – Minden jog fenntartva!

subject matter expert team

www.ps-bpo.com

1. JOGFORRÁS, HATÁLYBA LÉPÉS, TÁRGYI HATÁLY, CÉL

Az irányelv rendelkezései az adó- és egyéb közterhekkel kapcsolatos nemzetközi közigazgatási együttműködés egyes szabályairól szóló 2013. évi XXXVII. törvénybe kerültek átemelésre, az V/F fejezetbe.

Tárgyi hatály: az adóhatóság felé adatszolgáltatási kötelezettséget ír elő bizonyos, határokon átnyúló adótervezési struktúrákra vonatkozóan.

- Fontos, hogy kizárólag a határon átnyúló konstrukciókra terjed ki, a belföldiekre nem.
- A cél az un. agresszív adótervezési struktúrákkal szembeni fellépés, és annak elérése, hogy minden vállalkozás a jövedelemszerzés helyén fizessen adót.
- Az adatszolgáltatási kötelezettség nem vonatkozik áfára, jövedéki adóra és járulékra.

2. MELY ADÓSTRUKTÚRÁKAT ÉRINTI A JELENTÉSTÉTELI KÖTELEZETTSÉG?

„Adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó határokon átnyúló konstrukció" minden olyan határokon átnyúló konstrukció, amely a 2013. évi XXXVII. törvény 4. mellékletében meghatározott ismertetőjegyek legalább egyikének megfelel.

A definícióból következik, hogy 2 lépésben megállapítható, hogy egy adótervezési struktúrára vonatkozóan szükséges-e az adóhatóság felé adatszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni.

I. lépés – Az adott adóstruktúra határokon átnyúló konstrukció-e?

Határokon átnyúló konstrukció az egynél több tagállamot vagy egy tagállamot és egy harmadik államot érintő struktúra, feltéve, hogy a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- nem minden fél ugyanabban az adójogrendszerben rendelkezik adóügyi illetőséggel; vagy
- egy vagy több fél egyszerre több adójogrendszerben rendelkezik adóügyi illetőséggel; vagy
- egy vagy több fél másik adójogrendszerben lévő telephelyén folytat tevékenységet, és a konstrukció egésze vagy egy része ezen üzleti tevékenységet érinti; vagy
- egy vagy több fél másik adójogrendszerben folytat tevékenységet anélkül, hogy ott adóügyi illetőséggel rendelkezne vagy állandó telephelyet hozna létre; vagy
- a konstrukció hatással lehet az automatikus információcserére, illetve a tényleges tulajdonosok azonosítására.

II. lépés **Ha határokon átnyúló konstrukcióról van szó, akkor megfelel-e a felsorolt „ismertető jegyek” egyikének?**

Az ismertetőjegyek a törvény 4. mellékletében találhatóak, és öt kategóriába („A”-„E”) vannak besorolva.

Az „A” és „B” típusú, valamint néhány „C” típusú ismertetőjegynél meg kell vizsgálni azt is, hogy mi az adott struktúrával járó „fő előny”. Ha a fő előny vagy a fő előnyök egyike az adóelőny elérése, akkor jelenteni kell a határon átnyúló konstrukciót.
Ha nem ez a fő előny, akkor nem szükséges jelenteni. (Ez az ún. „fő előny vizsgálatára irányuló teszt”.)

Példák a felsorolt ismertetőjegyek közül:

„A” – A fő előnyhöz kapcsolódó általános ismertető jegyek (pl. az adózó vagy konstrukció valamely résztvevője titoktartást vállal, hogy a konstrukció révén hogyan érhető el adóelőny).

„B” – A fő előnyhöz kapcsolódó különös ismertetőjegyek (pl. veszteséges vállalat felvásárlása adókötelezettség csökkentése céljából).

„C” bizonyos elemei – Határon átnyúló ügyletekhez kapcsolódó különös ismertető jelek (pl. az adott adójogrendszerben nincs társasági adó kivetve, vagy a társasági adó mértéke nulla vagy közel nulla).

Az „D” és „E”, valamint néhány további „C” típusú ismertetőjegy önmagában is elegendő ahhoz, hogy jelentéstételi kötelezettséget vonjon maga után, függetlenül az ún „fő előny vizsgálatára irányuló teszt” eredményétől.

„C” további elemei – A határon átnyúló ügyletekhez kapcsolódó különös ismertetőjegyek (pl. ugyanazon jövedelem vagy vagyonelemre több adójogrendszerben igényelnek kettős adóztatás alóli mentességet).

„D” – Automatikus információcserére és a tényleges tulajdonlásra vonatkozó különös ismertetőjegyek (pl. olyan konstrukció, amelynek jogi vagy tényleges tulajdonosi lánca nem átlátható és egyéb ehhez kapcsolódó jellemzők is gyanússá teszik az ügyletet).

„E” – Transzferárazással kapcsolatos különös ismertetőjegyek (pl. olyan konstrukció, amelyben nehezen értékelhető immateriális javak átruházására kerül sor).

A törvény 4. melléklete számos további példát tartalmaz.

3. AZ ADATSZOLGÁLTATÁSRA KÖTELEZETTEK KÖRE

a) Az adótervezésben közreműködő

Alapesetben őt terheli az adatszolgáltatási kötelezettség
- az általa ismert, illetve
- birtokában lévő, vagy
- ellenőrzése alatt álló adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciókra vonatkozóan.

Ki minősül adótervezésben közreműködőnek?

- A konstrukció kidolgozója, forgalmazója, megszervezője, elérhetővé tevője, a végrehajtásának irányítója, vagy
- bárki más, aki kellő szakértelemmel rendelkezve, a tények ismeretében tudatosan működik közre, illetve akitől észszerűen elvárható, hogy tudomása legyen arról, hogy ilyen konstrukció kidolgozásában, forgalmazásában, végrehajtásában, elérhetővé tételében akárcsak közvetve is közreműködik, vagy tanácsot ad, kivéve, ha bizonyítja, hogy nem volt tudomása arról, hogy adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó. határokon átnyúló konstrukcióhoz nyújt segítséget, ad tanácsot, vagy nem kellett, hogy erről észszerűen elvárhatóan tudomása legyen.

Feltéve, hogy mindkét esetben megfelel az alábbi feltételek egyikének, miszerint **valamely tagállamban**...
- rendelkezik adóügyi illetőséggel, vagy
- állandó telephellyel rendelkezik, és a konstrukcióval kapcsolatos szolgáltatást innen nyújtja, vagy

- bejegyezték, vagy annak jogrendje alá tartozik; vagy
- az adózási, jogi, tanácsadási tevékenységet folytatók szakmai nyilvántartásában szerepel.

Több, adótervezésben érintett közreműködő esetén, azok mindegyikét érinti az adatszolgáltatási kötelezettség. Mentesül azonban az adatszolgáltatási kötelezettség alól, ha bizonyítja, hogy egy másik közreműködő már eleget tett a kötelezettségnek Magyarországon vagy egy másik tagállamban.

Ha több tagállam érintett a bejelentési kötelezettséggel, akkor azt csak egy, a jogszabályban meghatározott módon kiválasztott tagállamban kell teljesíteni.

Az adott közreműködő mentesül az adatszolgáltatási kötelezettség alól, ha ezzel jogszabályon alapuló titoktartási kötelezettségét megsértené, de ebben az esetben köteles haladéktalanul értesíteni az adatszolgáltatási kötelezettségről a többi adótervezésben közreműködőt, ilyen(ek) hiányában pedig az érintett adózót.

b) Az érintett adózó, mint adatszolgáltatásra kötelezett

Az érintett adózó az, akinek a részére adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, határokon átnyúló konstrukciót végrehajtás céljából elérhetővé tesznek, vagy aki kész ilyet végrehajtani vagy első lépését végrehajtotta.

Mikor terheli az érintett adózót az adatszolgáltatási kötelezettség?

Abban az esetben, ha nincs adótervezésben közreműködő, illetve másik, un. értesített adótervezésben közreműködő.

Az adatszolgáltatási kötelezettséget csak egy, a jogszabályban meghatározott tagállamban kell teljesíteni, illetve több érintett adózó közül csak egyet terhel a kötelezettség, elsődlegesen a konstrukcióról szóló megállapodást megkötőt, másodsorban a konstrukció végrehajtóját.

4. BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG HATÁRIDEJE

Általánosan elmondható, hogy a bejelentési határidő 30 nap, de abban, hogy az mikor indul, eltérés van az egyes esetek között.

a) Az adótervezésben résztvevő esetén

- Ha ő a **konstrukció kidolgozója, forgalmazója, elérhetővé tevője, a végrehajtása irányítója**: az alábbi események bekövetkezésétől számított 30 napon belül, ahhoz az eseményhez igazodva, amelyik a legkorábban bekövetkezik:
  - a konstrukció végrehajtás céljából elérhetővé vált,
  - a konstrukció kész a végrehajtásra,
  - a végrehajtás első lépésére sor került.

Piacképes konstrukciók esetében a 30 napos határidőn túl negyedéves határidőt is ad a jogszabály: amennyiben a törvény által megjelölt bizonyos adatok tekintetében új adatok állnak rendelkezésre, akkor azok rendelkezésre állásának időpontját követő negyedév utolsó napjáig jelentenie kell az adótervezésben közreműködőnek.

- Más, az **adótervezésben közreműködő**: Közvetlenül vagy más személyen keresztül nyújtott támogatás, segítségnyújtás vagy tanácsadás napját követő naptól számított 30 nap.
- Az **értesített adótervezésben közreműködő**: az értesítés kézhezvételét követő naptól számított 30 nap.

b) Az érintett adózó esetén

- Ha őt az adótervezésben résztvevők értesítették erről a kötelezettségéről, akkor az értesítés kézhezvételét követő naptól számított 30 nap.
- Adótervezésben közreműködő hiányában: az alábbi események bekövetkezésétől számított 30 napon belül, ahhoz az eseményhez igazodva, amelyik a legkorábban bekövetkezik:
  - a konstrukció végrehajtás céljából elérhetővé vált számára;
  - a konstrukció kész az adózó általi végrehajtásra;
  - a végrehajtás első lépésére az érintett adózóval összefüggésben sor került.

5. A JELENTENDŐ ADATOK KÖRE

A szabályozás részletesen felsorolja, hogy mely adatkörre és információkra vonatkozik a bejelentési kötelezettség:

- Az adótervezésben közreműködő és az érintett adózó azonosító adatai, valamint az érintett adózónak a konstrukcióban szereplő kapcsolt vállalkozása.
- Az adatszolgáltatási kötelezettséget keletkeztető ismertetőjegy(ek) részletes leírása.
- A konstrukció rövid leírása.
- Az az időpont, amikor a konstrukció végrehajtásának első lépésére sor került vagy sor fog kerülni.
- A konstrukció alapját képező jogszabályi rendelkezések.
- A konstrukció értéke.
- Az érintett adózó tagállamának és a valószínűsíthetően érintett további tagállamok megnevezése.
- Azon más tagállambeli személyek és a hozzájuk kapcsolódó tagállamok megnevezése, amelyeket a konstrukció valószínűsíthetően érint.

6. SZANKCIÓK

a) Mulasztási bírság

Az adatszolgáltatási, valamint az értesítési kötelezettség elmulasztása, késedelmes, hibás, valótlan tartalmú vagy hiányos teljesítése esetén az állami adóhatóság az adatszolgáltatásra vagy értesítésre kötelezettet **500 ezer forintig terjedő mulasztási bírság**gal sújthatja.

Öt millió forintig terjedő mulasztási bírság állapítható meg, ha az adatszolgáltatásra vagy értesítésre kötelezett az adókötelezettség jogszerű teljesítésére való adóhatósági felhívás határidején belül nem vagy nem jogszerűen teljesíti kötelezettségét.

b) Mentesülés

A mulasztó mentesül a bírság alól, ha mulasztását, késedelmét, hibás, valótlan tartalmú vagy hiányos teljesítését annak igazolásával menti ki, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

7. ÁTMENETI SZABÁLYOK

A 2020. július 14-én kihirdetett Magyarország 2021. évi központi költségvetésének magalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény előírásai értelmében az átmeneti szabályok az alábbiak:

- Az adótervezésben közreműködő és az érintett adózó **2021. február 28-ig** adatot szolgáltat minden olyan jelentendő ügyletről, amely **végrehajtásának első lépésére 2018. június 25. és 2020. július 1. között** sor került, erről az adóhatóság az adattovábbítási kötelezettségét 2021. április 30-ig teljesíti
- **Adótervezésben közreműködő esetén,** ha ő a konstrukció kidolgozója, forgalmazója, elérhetővé tevője, a végrehajtása irányítója, illetve az **érintett adózó** adatszolgáltatási kötelezettsége esetén (adótervezésben közreműködő hiányában), ha az adatszolgáltatási kötelezettség alá tartozó, **határokon átnyúló konstrukció 2020. július 1-je és 2020. december 31-e közötti időszakban**
  - válik végrehajtás céljából elérhetővé,
  - készül el végrehajtásra, vagy
  - kerül sor végrehajtásának első lépésére,
- a 30 napos teljesítési határidő számítása **2021. január 1-jétől** kezdődik.
- **Más adótervezésben közreműködő esetén**, ha a közvetlenül vagy más személyen keresztül nyújtott **támogatás, segítségnyújtás vagy tanácsadás napja**, illetve **adótervezésben közreműködő és az érintett adózó esetében** az adatszolgáltatási kötelezettség fennálltáról szóló **értesítés kézhezvétele 2020. július 1-je és 2020. december 31-e közé esik**, a 30 napos teljesítési határidő számítása **2021. január 1-jétől** kezdődik.
- Az adótervezésben közreműködőnek a piacképes konstrukciókra vonatkozó **negyedéves bejelentési kötelezettséget először 2021. április 30-ig** kell teljesíteni.

A fentiekben meghatározott adatszolgáltatási és bejelentési kötelezettség elmulasztása, késedelmes, hibás, valótlan tartalmú vagy hiányos teljesítése esetén a mulasztási bírság kiszabása akkor mellőzhető, ha az **adózói kimentő igazolás megalapozott.**

Ajánlás nemzetközi cégcsoportoknak

A fentiekben leírtak alkalmazásakor számításba kell venni, hogy a DAC6 egy EU-s szinten kidolgozott adatszolgáltatási szabályozás. Előfordulhat, hogy az egyes tagállamok úgy implementálják azt saját jogrendszerükbe, hogy egymástól eltérő részletszabályokat alkotnak. E miatt a nemzetközi cégcsoportok számára kifejezetten ajánlott, hogy az összes érintett országban áttekintsék a DAC6-releváns jogszabályokat, mielőtt a kapcsolódó saját belső folyamataikat kidolgoznák.

